

Farmakoekonomika Szpitalna / *Wydanie specjalne*

KORONAWIRUS SARS-CoV-2

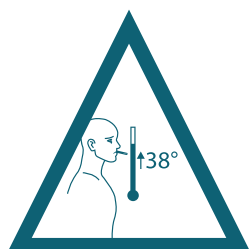
wirus z Wuhan / **Informacje dla pacjenta**

KORONAWIRUS SARS-CoV-2

wirus z Wuhan

Informacje dla pacjenta

1. Koronawirus SARS-Cov-2 (dawniej nazywany "wirusem z Wuhan") wywołuje chorobę o nazwie COVID-19. Zgodnie z aktualną wiedzą, ciężki przebieg choroby obserwuje się u ok.15-20% osób, a do zgonów dochodzi u 2-3% osób chorych. Najbardziej narażone na rozwinięcie ciężkiej postaci choroby i zgon są osoby starsze, z obniżoną odpornością, którym towarzyszą inne choroby, w szczególności przewlekłe.
2. Objawy infekcji koronawirusem SARS-Cov-2 obejmują kaszel, gorączkę oraz problemy z oddychaniem. Symptomy nie świadczą jednoznacznie o infekcji, są podobne do objawów wielu innych chorób, takich jak dużo bardziej pospolite przeziębienie czy grypa. Dopiero w cięższych przypadkach infekcja SARS-Cov-2 może powodować zapalenie płuc, niewydolność nerek, a nawet śmierć.
3. Zgodnie z aktualną wiedzą na temat koronawirusa SARS-Cov-2, istnieje bardzo małe prawdopodobieństwo transmisji wirusa przez rzeczy takie jak listy czy przesyłki. Koronawirusy nie są w stanie przeżyć długo poza ciałem człowieka. SARS-Cov-2 może najprawdopodobniej być transmitowany poprzez:
 - bezpośredni kontakt fizyczny;
 - bezpośredni kontakt z kroplami oddechowymi, gdy zarażona osoba kicha, kaszle lub wydycha;
 - pośredni kontakt poprzez dotknięcie zanieczyszczonych powierzchni, na których wirus może przetrwać przez bardzo krótki czas.Oznacza to, że wirus może przenosić się z jednej osoby na drugą, szczególnie w zatłoczonych, zamkniętych przestrzeniach lub w trakcie „bliskich kontaktów” (mniej niż 1 metr).
4. Nie ma aktualnie żadnych specyficznych leków zwalczających koronawirusa ani szczepionki. Leczenie obejmuje łagodzenie objawów, podczas gdy organizm walczy z infekcją. Najlepszą metodą prewencji jest unikanie ekspozycji na wirusa SARS-Cov-2.
5. Maski chirurgiczne odgrywają bardzo ważną rolę w miejscach takich jak szpitale, lecz niewiele jest dowodów potwierdzających skuteczność ich stosowania w kwestii zapobiegania rozprzestrzenianiu się koronawirusa w społeczeństwie. Nie zaleca się rutynowego używania masek na twarz przez zdrowych ludzi w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się SARS-Cov-2. Maski należy używać wtedy, gdy ma się objawy ze strony układu oddechowego (kaszel lub kichanie), podejrzewa się u siebie infekcję koronawirusem przebiegającą z łagodnymi objawami lub opiekuje się osobą z podejrzeniem infekcji SARS-Cov-2. Nie zaleca się stosowania masek wykonanych z tkanin (bawełny, gazy).
6. Nie ma potrzeby unikania dużych zgromadzeń ludzi, takich jak transport publiczny, szkoły, koncerty, jeśli nie odbywało się w niedawnym czasie podróży w rejon, w których odnotowano przypadki zakażeń, ani nie miało się kontaktu z zainfekowanymi osobami.
7. Nie ma dowodów na to, że regularna irygacja nosa może chronić przed infekcją koronawirusem SARS-Cov-2.

Jak chronić się przed infekcją SARS-Cov-2?

Podstawowe środki zapobiegające rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2, które mogą pomóc w ochronie przed potencjalnym zakażeniem to m.in.:

1. Zakrywanie buzi i nosa chusteczką lub rękawem (nie dłońmi) podczas kichania i kaszlu oraz natychmiastowe wyrzucanie zużytych chusteczek; zapobiega to rozprzestrzenianiu się zarazków i wirusów. Jeśli kichasz lub kaszlesz w dłoń, możesz zanieczyścić przedmioty lub dotykane osoby.
2. Częste mycie rąk - wodą z mydłem, przez min. 20 sekund. Jeśli woda i mydło są niedostępne, można użyć środków odkażających na bazie alkoholu (zawierających min. 60% alkoholu). Jest to szczególnie ważne po korzystaniu z transportu publicznego.
3. Unikanie bliskiego kontaktu z osobami, które mają objawy infekcji wirusowej.
4. Unikanie dotykania oczu, nosa lub ust rękoma, które nie zostały wcześniej umyte.
5. Utrzymywanie w czystości i regularne odkażanie przedmiotów i powierzchni, które często dotykamy w domu i w pracy (telefony, klawiatura, blaty, podłoga itp.)
6. Unikanie spożywania surowego lub niedogotowanego mięsa.

Mam objawy infekcji dróg oddechowych i/lub mogłem mieć kontakt z zakażonymi osobami. Co robić?

Jeśli masz łagodne objawy ze strony układu oddechowego i nie przebywałeś/-eś niedawno w rejonach, gdzie odnotowuje się przypadki zakażeń i nie miałeś/-eś kontaktu z zainfekowanymi osobami:

Stosuj podstawowe zasady ochrony przed rozprzestrzenianiem się wirusów powodujących choroby układu oddechowego. Pozostań w domu do czasu powrotu do zdrowia, jeśli to możliwe.

Jeśli nie masz objawów infekcji, ale przebywałeś/-eś niedawno w rejonach, gdzie odnotowuje się przypadki zakażeń lub miałeś/-eś kontakt z zainfekowanymi osobami:

Od razu po powrocie z podróży zadzwoń do stacji sanitarno epidemiologicznej lub na specjalną infolinię NFZ (800-190-590). **Zostaniesz dokładnie poinstruowany jak duże mogło być ryzyko i co robić dalej. Może być Ci zalecona 14-dniowa kwarantanna w domu, aby minimalizować ryzyko ewentualnego rozprzestrzeniania się wirusa.** W przypadku pojawienia się objawów infekcji w ciągu 14 dni od powrotu z podróży lub kontaktu z zarażoną osobą, zgłoś się do najbliższego szpitalnego oddziału zakaźnego.

Istnieje niskie prawdopodobieństwo zakażenia wirusem SARS-CoV-2

Istnieje ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Istnieje ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Jeśli masz objawy infekcji i przebywałaś/-eś niedawno w rejonach, gdzie odnotowuje się przypadki zakażeń lub miałaś/-eś kontakt z zainfekowanymi osobami:

Zadzwoń do stacji sanitarno epidemiologicznej lub zgłoś się do najbliższego szpitalnego oddziału zakaźnego. Bez konkretnych instrukcji nie wychodź z domu, nie korzystaj z komunikacji miejskiej ani taksówek, poinformuj szpital, że wybierasz się do niego. Szpital może zdecydować o wystaniu odpowiedniego transportu sanitarnego.

Jeśli mogłaś/-eś mieć w ostatnim czasie kontakt z wirusem SARS-CoV-2 i nagle poczujesz się źle (gorączka, kaszel, problemy z oddychaniem) będąc poza domem:

1. Nie idź do przychodni/szpitala/apteki.
2. Natychmiast zadzwoń na infolinię NFZ **800-190-590** lub na Pogotowie Ratunkowe (jeśli czujesz się bardzo źle). Na wstępie poinformuj o możliwym kontakcie z wirusem SARS-CoV-2.
3. Czekając na dalsze informacje bądź na przyjazd karetki, spróbuj znaleźć bezpieczne miejsce, z dala od innych ludzi, unikaj dotykania kogokolwiek i czegośkolwiek. Jeśli stanie się to np. w kinie, sklepie, szkole, restauracji lub na siłowni, takim miejscem może być pusta przebieralnia lub klasa bądź pokój biurowy (koniecznie za zamkniętymi drzwiami). Prosząc pracowników o dostęp do odosobnionego pomieszczenia zachowuj od nich odstęp min. 2m. Jeśli w pomieszczeniu jest okno, możesz je uchylić celem zachowania wentylacji.
4. Zakrywaj nos i buzię jednorazową chusteczką podczas kichania/kaszlu. Chusteczki od razu wyrzucaj do kosza lub (jeśli nie ma w okolicy kosza na śmieci) chowaj do swojej kieszeni lub torebki.

Uwaga!

W każdym przypadku pojawienia się objawów u pacjenta z możliwym ryzykiem zakażenia SARS-CoV-2 **NIE** należy przychodzić do lekarza POZ ani na SOR. Najlepszym pierwszym krokiem jest zadzwonienie do stacji sanitarno-epidemiologicznej, na specjalną infolinię NFZ (**800-190-590**) bądź na Pogotowie Ratunkowe (jeśli czujesz się bardzo źle).

Jeśli chcesz zgłosić się na oddział zakaźny szpitala, **NIE** jedź tam komunikacją miejską, taksówką, **NIE** idź na piechotę (możesz mieć w tych sytuacjach kontakt z innymi ludźmi). Najlepiej skontaktuj się najpierw ze szpitalem telefonicznie - poinformują co robić i w razie potrzeby wyślą pomoc.

W przypadku jakichkolwiek wątpliwości, dostępna jest całodobowa infolinia NFZ pod numerem telefonu **800-190-590**. Uzyska się tam indywidualne szczegółowe informacje na temat właściwego postępowania w każdym przypadku.

urtica
EMPOWER TO INSPIRE

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Związek
Zawodowy
Pracowników
Farmacji

Opracowanie

dr n. farm. Piotr Merks
mgr farm. Marta Jakubowska
mgr farm. Justyna Kubiak-Dobija
mgr farm. Ewelina Drelich

Źródła

National Health Service. London: National Health Service; 2020. Dostępny pod: <https://www.nhs.uk/conditions/coronavirus-covid-19/> Dostęp online 29.2.2020.

International Pharmaceutical Federation. Coronavirus Sars-Cov-2. How can pharmacists advise? Hage, International Pharmaceutical Federation; 2019. https://www.fip.org/files/content/priority-areas/coronavirus/CORONAVIRUS_ENGLISH.pdf Dostęp online 29.2.2020.

World Health Organization. Geneva: World Health Organization 2019. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public> Dostęp online 29.2.2020.

Serwis Rzeczypospolitej Polskiej. Co musisz wiedzieć o koronawirusie? Warszawa, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej. <https://www.gov.pl/static/code/co-musisz-wiedziec-o-koronawirusie.html> Dostęp online 29.2.2020.

Główny Inspektor Sanitarny. Komunikat dla podróżujących, Warszawa, Główny Inspektor Sanitarny 2020. <https://gis.gov.pl/aktualnosci/komunikat-dla-podrozujacych-nr-33-warszawa-26-lutego-2020-r-opracowano-na-podstawiedanych-ecdc-oraz-who/> Dostęp online 29.2.2020.

Główny Inspektor Sanitarny. Komunikat dla podróżujących, Warszawa, Główny Inspektor Sanitarny 2020. <https://gis.gov.pl/aktualnosci/nowy-koronawirus-sars-cov-2-zalecenia-2/> Dostęp online 29.2.2020.